

Sjeytiogátta ára gamli Levi Petersen í Hósvík, hefur vunnið sér sæti millum teir ítarstu kapprógvvarnarnar í Føroyum. Í samfull 34 ár róði hann kapp...

Levi Petersen royndist drúgvur í føroyskum kappróðri:

Róði kapp í 34 ár

– Teir gomlu høvdu ikki hetta her við at liggja og títta í tíð og ótíð. Noy, noy, noy, tað bleiv róð ein hampuligur róður allan vegin. Vissi tað stóð bara um síðsta tak, so kundi tað vera, at teir vóru eitt sindur túttari, men tað var eisini tað heila. Bekka-tøk og sovorðið, tað var ikki fyrr, sigur kátogdi Levi Petersen um rembingarnar í kappróðrinum

Orð: Høgni Mohr
Myndir: Jens Kr. Vang

Gongulagði er eynkent, ni hann kemur oman eftir bønnum. Ein lítill plastikk-bolla hefur hann í vinstri hond. Bollin er tónur; aftur í dag hefur seyðurin fingið kraftið eftir at tróðni. Sjeytiogátta ára gamli Levi Petersen í Hósvík, hefur vunnið sér sæti millum teir ítarstu kapprógvvarnarnar í Føroyum.

Vikanabúrin, ið varð uppiðstærð á Selatrað, og seinni gjótt til Hósvíkar, róði kapp í 34 ár.

– Men, sigur hann, eg havi ongantíð verið við at vunnast, fyrr enn ni í síðstuni...

– Aloftast vóru vit nummar tvey, tá vit róðu við teimum gomlu búnum. Vit kappabest altíð við Smýril úr Vági. Tað var ein delilgur bátur, og tá vit komu innimót málum, átti hann oftast munin, sigur Levi brosand.

Nýðst at hyggja vekk í morgin fer Levi at hyggja at kappróðrinum á Sundalegsvænum. Og tað er ikki selt, at tað er við bívandi hjarta.

– Eg eri komin til tað resultat, at tá báturin kemur inn imóti málum, og tætt er ímillum teir fremstu, tá má eg hyggja vekk. Tað veit Gud, eg orki ikki at hyggja, altsó.

Ikki fyrr enn hann hevur skotið, tór eg at hyggja, sigur Levi, og fletur so hjartaliga. Hann plagdi at standa niðri á sandinum, tá kappróðir er.

Spurdu, um hann eitar sær at gera nakar serstakt burtúr stævnu um vikuskiftið, smilist hann kátogdur.

– Tað plagar altíð at vera okkurt. Húmorin plagdi ikki at bráa nakar á stævnu, tað er síkkurt... og altíð hevur tað verið stuttligt. Stævna, sum ilskapur stendur av, eigur ikki at verða hildin, tað er álvara...

Sleip var ikki neyðugt

Tey 34 árin, Levi róði kapp, hevur hann ongantíð liggð í aftara enda. Eina Ólavsøku minnst hann serliga væl.

– Vit róðu uttanfyri Molan. So segði hann; tá vunu vit so grúliga væl. Smýril var eisini við tá. Men tað sum var forferdliga stuttligt var, at Greivin kom til okkara og teir spurdu, um teir ikki skuldu sleipa okkum út til startin. Men, tað helt eg ikki. Eg helt, at vit skuldu róga út. Tað bleiv ein sovorðin látur, at tað var ógemynt. Og ikki varð flent minni, tá vit vunu grúliga nógv á teimum.

Levi veit ikki at siga, hvør man vera besti báturin, Greivin, ella Falkurin, ið Levi sjálvur eigur. Sambært honum, er tað sami maður, ið hevur bygt bátur, so kanska er ongin munur á teimum.

– Eg haldi bestemt, at tað man vera manningin, sum ger munin. Tað ber ikki til at siga, at nakar bátur er betur enn nakar annar.

Róga alt av títt

Annars heldur Levi, at nógv er broytt í føroyskum kappróði.

– Teir gomlu høvdu ikki hetta her við at liggja og títta í tíð og ótíð. Noy, noy, noy, tað bleiv róð ein hampuligur róður allan vegin. Vissi tað stóð bara um síðsta tak, so kundi tað vera, at teir vóru eitt sindur túttari, men tað var eisini tað heila. Bekka-tøk og sovorðið, tað var ikki fyrr.

– Eg snakkaði við Árngrím inni í Fjórð í Kollafirði, ið plagdi at róga við Greivanum. Hann segði, at hetta við at róga kapp, ja, teir ungu duga ikki at róga longur. Teir liggja og títta og títta og pása seg upp.

Hatta er ikki at róga kapp. Nei, segði Árngrímur, tá teir róðu, tá róðu teir ein langan og seigan. Hetta her við at títta er so kort síðni komið. Eisini hetta við at venja. Vit vundu ongantíð meir enn fjúrtan dagar. Ni

venja teir næstan all ár. – At menn, sum arbeida royðst at liggja soleiðs hvørt kvöld, tað er hópaleyst. Teir halda tað ikki út. Arbeida allan dagin, og so út at róga um náttina. Hetta ber ikki til, heldur

undangongumabúrin í kappróðrinum í Hósvík, Levi Petersen, avgjörður fyr.

Avald gjörði munin Núi á dagum er vanligt, at beði royki- og ríðreikka-

forðir er millum kappróðrarfólkið. Hóast tað ikki varð hugsað so nógv um tilfát á dagum. Levi, ivast hann ikki í, at tað ger mun.

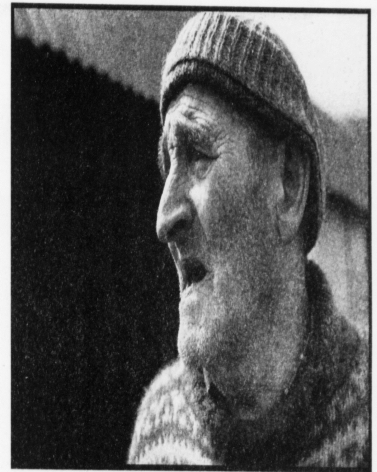
– Eg veit at tað ger mun, tá hatar hava vit prøvað.

Eitt annað árið áðrenn Ólavsøku, legði eg mannigini eina við, at teir skuldu leggja av at roykja. Jú, teir játtu. Dekan í fari, altsó; tað er ongantíð, sum eg veit um, at báturin hevur gingið so gott. Tá vit komu

inni á Molan, lógu vit nummar 5, men tá segði eg við teir, at teir mundu minnst til, hvussu teir høvdu pint seg sjálvar fyri beidan róðurin, við at leggja beði eitt og annað av. Núi munnu vit prøva,

um tað hevur virkað nakar. Teir tóku so á, og eg skal siga tykkum; báturin var leysur heilt undir toftubekk. Halgadóy, hann gekk. Tað var ógemynt, hann gekk, altsó...

– Eg gjörði nógv við tað fyrr. Men, so eldist mann og verður vinalgur til

– Asfaltið oyðileggi meg; tað er onki at snakka um tað. Fullstendiga, altsó. Vit royndu at fáa ein súgvana at taka stövið, men tað var sum Harragud veit...

Asfaltið oyðileggi meg Levi heldur tað vera ein stóran bita at svelgja, tá Sosialurin vil hava hann at siga frá, hvat hann hevur tikist við sítt langa liv.

– Á, Jesus pápi, ikki... eg havi verið í Íslandi og fiska. Eg var ikki meir enn 14 ár, tá eg fór á sjógvinn. Eg sigldi øll krigsárin. So havi eg verið á hvalstöðum við Air í nógv ár, ja vaelisgnaður, líka til alt fór fallin. Tá teir so komu ígjógv aftur, kom eg eisini aftur og var flensari. Annars hevur mann altíð fíggast við okkurt.

– Eg arbeiddi hjá Landinum í fjúrtan ár; í asfaltinum. Og tað oyðileggi meg; tað er onki at snakka um tað. Fullstendiga, altsó. Vit royndu at fáa ein súgvana at taka stövið, men tað var sum Harragud veit. Tað einasta vit fingið besked uppi var, at víldu vit ikki vera har, ja, so skuldu vit bara fara. Men eg fór ikki allikavæl, sigur Levi og yppur óksl, meðan hann sigur, at hann síðni endaði á sjúkrahúsinum.

– Teir á hospitalinum søgdu við meg, at eg var asfaltarður innan av royki. Ein dansari kom eisini at hyggja uppi meg, og eg spurdi hann, um mann kundi doyggja av tí svarta roykkinum. Tá groyn hann. Hann segði onki. Hann bara groyn...

Báturin seldur Gerandisdagurin hjá Levi Petersen gongur millum seyðirnar, hann hevur uppi í Gerði. Umframt heimalamb, hevur hann seks seyður, og teir verða væl roktaðir. Einar triggjar ferðir um dagin er hann hjá teimum. Hevði hann ikki teir at ganga til, ívast hann í, um hann hevði fingið

nakar av skatti yvirhøvur. Fyrr var hann jónvan í fjórðum og dróg sær okkurt kóki upp, men tað er ikki longur.

– Eg gjörði nógv við tað fyrr. Men, so eldist mann og verður vinalgur til

gongu, og so søgdu teir nei, at eg skuldi ikki í bát, sigur gamla kappróðrarkempan flennandi.

– Eg tað teir so bura selja bádn; tað er onki at goyma hann til. Nei, skal eg siga tykkum, eg seldi hann sjálvur, og so var tað líðugt. Annars haldi eg tað, at tá

mann fer á sjógvinn; ja, tað visir seg, sum mann fær eitt nýtt liv... Tað veit Gud, tí veist, av sjórmanum. Tað haldi eg bestemt. Mann mennist aftur, tá mann fær eitt sindur av sjógvni uppi andlitið...

– Vit hava staðið við garðið omanfyri húsin hjá

Levi og práta. Portnar er væl afturbundið, men Levi fer knossa seg yvirum. Seyðurin hevur fingið sítt, og nú skal roktaðin eisini hava sítt. Hann fer oman at fáa sær døgurða. Tá hann hevur fingið sær hvíld eftir døgurða, fer hann til gongu niðanftur til tey fjórða...

– Eg eri komin til tað resultat, at tá báturin kemur inn imóti málum, og tætt er ímillum teir fremstu, tá má eg hyggja vekk. Tað veit Gud, eg orki ikki at hyggja, altsó...

– Eg eri komin til tað resultat, at tá báturin kemur inn imóti málum, og tætt er ímillum teir fremstu, tá má eg hyggja vekk. Tað veit Gud, eg orki ikki at hyggja, altsó...

